

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Karácsonyi ajándékok

Bizonyos, hogy régen le-
szoktunk már az optimizmus-
ról. Nagyon jól megtanultuk
azt a közmondást, hogy min-
dig csak rosszabb jöhet, mint
ami volt. Mégis, az idén vár-
tunk valami kellemes meglepe-
tést. Valami jóleső, harmó-
nikus és örömet okozó kará-
csónyi ajándékot, amely meg-
nyugtatót volna bennünket és
megegyedést okozott volna.

Nos, a karácsonyi ajándékok
megérkeztek. Nincsenek ezüst-
papirosba csomagolva és ün-
nepélyesen felcírázva. És bi-
zony, nem sok a köszönet ér-
tük. Siettek átadni, nem is vár-
ták meg, míg a karácsonyiák
meggyuladnak, míg a szent
este áhitata eltölt bennünket.
Már itt is vannak.

Karácsonyi ajándéku kap-
tuk a fogyasztási adók feleme-
lését. Ezt a legimmorálisabb
adót, amelyről még a régi
klasszikus közgazdászok is ki-
mutatták, hogy igazságtalanul
sújtják éppen azokat, akik leg-
jobbhan lennének állami támo-
gatásra szorulva. A fogyasztási
adót első sorban éppen a sze-
gény középosztály, a lateine-
rek, a köztisztviselők fizetik
meg. Rajtuk hajtják be a cukor,
a hús, a petróleum, a só adóját,
mert hiszen éppen ezek az első-
rangú szükségleti cikkek a kö-
zéposztály életbevágó problé-
mái.

Karácsonyi ajándéku kap-
tuk a posta és a telefon díjai-
nak emelését. Az állam ötszáz-
millió lei tiszta hasznót remél
jövőre a postából és a telefon-
ból. Ha ezeket a milliókat az
intézmények tökéletesítésére
akarnák fordítani, talán még
belenyugodnánk ebbe a drági-
tásba is. De nem, más deli-
tek fedezésére van szánva a
posta ötszázmilliója és a kö-
zönségnek nincs mit remélni
abból, hogy drágább lesz a
bélyeg, fényűzésévé válik a
majdnem használhatatlan tele-
fon és a távirat lassanként ki-
megy a divatból.

És karácsonyi ajándéku
kaptuk a lakbérleti törvényt is,
amely fel fogja dulni a házi
tűzhely békéjét és olyan nép-
vándorlást idéz elő a lakók kö-
zött, amilyenre még nem volt
példa.

Bizony, fekete karácsony ez.

Az angol tengerészet tüntető felvonulása Olaszország és az angol gyarmatok előtt

Londonból jelentik: A Chi-
cago Tribune angol tengeré-
szeti körökből arról értesül,
hogy az angol atlanti- és föld-
közi tengeri flotta januártól
márciusig a Földközi-tengeren
fog gyakorlatozni.

Az angol tengeri haderők ily

tömeges, tüntető felvonulása-
nak célja az, hogy

Olaszország és az angol
gyarmatok előtt bizo-
nyítsa azt, hogy a Szezi
csatorna útját biztosítani
tudja.

Genfben szöbakerült a szi-

riai mandátumnak Franciaor-
szágról Angliára való átruhá-
zása és ezt jóformán már vég-
leg elhatározták.

Anglia Franciaországot a
Viktória tavak környékén An-
gol Nyugat-Afrika egy ré-
szével fogja kárpótolni.

Százmillió dollár kamatot fizetett tegnap Európa Amerikának

Newyorkból jelentik: Tegnap, december 15-én tízen-
egy külföldi állam fizette le Amerikának adósságainak ren-
des félévi kamatját, összesen mintegy 100 millió dol-
lár.

A legnagyobb összeget, 62 millió kamatot és 24 millió
törlesztést Anglia fizette, utána következtek Olaszország,
Belgium, Csehország, Lengyelország, Románia, Finnország,
Lettország, Észtország, Litvánia és Magyarország. Legkisebb
volt a magyar kamat, „csak” 30.000 dollár.

Elsüllyedt egy hatalmas francia gőzhajó, utban Jaffából Konstanca felé

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Konstantinápolyból jelentik:
A „Regele Carol” nevű gőz-
hajó, amelynek tegnap reggel
kellett volna a kikötőbe érke-
nie, csak 24 órai késéssel fu-
tott be a nagy vihar miatt, a
mely az Egei-tengeren dühön-
gött. A gőzhajó komoly sérü-
léseket is szenvedett. A fedél-
zeten négy vaspad és más esz-
köz eltört. Egy teljes napon át
dobálták a nyílt tenger hullá-
mai a gőzhajót, amelyet min-

den percben az elsüllyedés ve-
szélye fenyegetett.

A tragikus vég elérte a
„Braga” nevű francia hajót, a
mely Jaffából Konstanca felé
tartott. Ez az óriási hajó az
Archipelagost beburkoló köd
miatt az Astra-sziget közelé-
ben zátonyra jutott. A legény-
ség megmenekült, de az áru-
kat a hajóval együtt elnyelte a
tenger. A kár másfél milliórd
leire rug.

Szlovenszko autonómiát

A cseh politikai élet szenzációja

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Politikai
körökben híre jár, hogy a
tót néppártnak Szlovenszko
autonómiájára vonatkozó kö-
vetelését tartományi autonó-
mia formájában fogják kiéle-
gíteni a történelmi országok
(Csehország, Morvaország)
tartományi berendezésének
mintájára, amivel megvalósul a
közigazgatás unifikációja is. A

szlovenszkoí teljhatalmu mi-
nisztériumot, amely tudvale-
vően Pozsonyban székel, meg-
tartják, de egyesíteni fogják az
unifikációs minisztériummal.

A tót néppártnak két minisz-
teri tárcája lesz: az unifiká-
ciós és a közegészségügyi;
ezeket a minisztereket még ka-
rácsónyig kinevezik.

Gróf Bethlen István a magyar kormány nagy győzelméről

Budapestről táviratozzák: A
széchenyi választókerület teg-
nap küldöttségileg átadta
Bethlen miniszterelnöknek a
mandátumot, Bethlen válaszá-
ban köszönetet mondott egy-
hangu megválasztásáért.

— Egy országban — ugy-
mond — ahol a mandátumok
harminc százalékát egyhangu-
lag átadták a jelölteknek, ahol
a jelöltek többsége nagy több-
séggel győzött, ott nem lehet
azt mondani, hogy ezek erő-
szakos beavatkozás követke-
zményei. A nemzetnek ez az
itélete nemcsak elégtétel a
kormánynak, de egyúttal elité-
lése az ellenzék öt évi munká-
jának, miközben nem tudott
mást produkálni, mint civódást
saját soraiiban, személyes tá-
madást nevesebb férfiak ellen
és az ország érdekeinek hát-
térbe szorítását a pártkérdé-
sekkel szemben. De nemcsak
elégtétel ez az ítélet a szá-
munkra, hanem egyúttal nagy
felelősséget és új kötelességet
is ró ránk, azt, hogy

ne üldözzük a megvert el-
lenségeket, hanem a nem-
zet által adott hatalmat
arra használjuk fel, hogy
maradandó javakat nyújt-
sunk.

A banketten egy pohárkö-
szöntőre válaszolva ezeket
mondotta:

— A társadalom egységes
abban a kívánságban, hogy
félretegye a testvérharcot s a
kapát és a kaszát ne egymás
ellen fenjék, hanem arra tarto-
gassuk, hogy learassuk a tár-
sadalom munkájának becsü-
letesen megtermő gyümölcseit.

Adunk minden vevőnek angro árban finom selyemflor harisnyát 78 leiért. gyermek-pullover 240. Elegáns selyemsálát 142. Női mellényt 200. Gyapju-swettert 155. Divatos svéd keztyűt 50 leiért. Trico és kötöttárak végtelenül olcsók a Hófehérke aruházban a Sas-palotában.

3221

Emelik-e

a visszleszámítolási hitelt?

Egyelőre csak revizióról van szó

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Egyes körökben a legutóbb arról beszéltek, hogy a Banca Nationala január 1-től fogva felemeli a reeszkompt-hitelt. Ezt az örömdetes hirt most a Dimineata jó helyről szerzett információi alapján a következőképpen cáfolja meg:

— A visszleszámítolási hitelt nem fogják növelni. Ez időszerint nem is nyújtanak ilyen hitelt, mert az évvégi mérleg lezárásánál tartunk.

— Azonban, mint mindig, úgy ezután is, január és március között, a Banca Nationala revideálni fogja az összes reeszkompt hiteleket; egyeseket csökkenteni, másokat növelni fog.

Meghalt

egy száznegy éves buofrizuras hölgy

Párisból jelentik: Arras közelében egy kis faluban tegnap meghalt a legöregebb francia asszony, Madame Touzet, 104 éves korában.

Az idős hölgy, aki a legutóbbi időkig szellemi képességeinek teljes birtokában volt, most is részt vett minden szórakozásban és, a faluban rendezett táncünnepélyeken.

Madame Touzet az elmúlt évben vágatta le a haját bubisra.

Apolló mozgó

Ma és holnap, csütörtök és pénteken

nagy Pola Negri-est

Vetítésre kerül:

Kínai kaland

7 felvonásos dráma

CL&O

7 felvonásos aráma

10, 15, 20 és 25 leies helyárak

ISMERI

— Nézd csak azt a csinos kis nőt ott. Kedvem volna megvácsoráztatni.

— Ugyan hagyd el, szörnyű sok pénzbe kerül.

— Honnét tudod?

— Hogyne tudnám, mikor a feleségem.

A HÉT PÚPOS TORNYA

KALANDOS REGÉNY

IRTA: JESUS DE ARAGON

SPANYOLBOL FORDITOTTA BALOGH BARNÁ

A NAGYVÁRADI ESTILAP nagy áldozatok árán megszerzte a kiváló fiatal spanyol írónak, Jesus de Aragon-nak első magyar nyelven megjelent regényének, a „A hét púpos tornya”-nak kizárólagos közlési jogát.

A regény Madridban játszódik le, a városi alákánzó ósrégi kazamatákban, amelyek helyenkint hatalmas termékké öblösödnek, másutt meg sötét labirintusokban, szűk cellasorokban, vagy iszapos, iszonyatos szakadékokban kanyarognak el a város alatt. A napfény elől menekülő emberi patkányhad kitérő buvóhelyet talál az ósrégi boltozatok alatt. Gyilkosok, szemfényvesztők,

tolvajok és az igazságszolgáltatás ébersége előtt idemene-külő egyéb sihederhad lepi el ezt az alvilágot, hogy a földalól járjon fel a föld színére merész kalandjal után.

A misztikus gonoszlelvő szervezel tagja csupa púpos. A hét púpos szervezete a leghatalmasabb köztőlük;

forz gnómok társasággá verődött csapata ez, melynek vezetője misztikus, anyagtalan, keleti hatalmakkal áll összeköttetésben. Titokzatos tudományát azonban saját aljas céljainak szolgálatába állítja. Hatalomra, vagyonra tör, mások életére és elpusztul min-

denkit, aki útjában áll. Végül akad egy bátor jérju, aki fel-fedezi minden gonosszág eredőhelyét, „A hét púpos tornya”-t. Egy újságíró és egy rendőrtiszt társaságában behatol a gonoszlelvők buvóhelyére és ártalmatlanná teszi a fekete mágia üző főnököt.

A regénynek ilyen fantasztikus beállítása elsőrangú alkalmat ad egy grandiózus kalandortörténet felépítésére, ami Jesus de Aragonnak, a fiatal spanyol írónemzedék egyik legtehetségesebb tagjának remekül sikerült is. Nagyszerű írásmódjával, a történetek kifejtésének mesteri fokozásával az utolsó szög lebilincseli az olvasó érdeklődését.

A regény folytatásos közlését hétfőn, december hó 20-án kezdjük meg és felhívjuk rá az olvasóközönség fokozott figyelmét.

Gyökeres reformok a bíróság szervezetében

Tilos a napdíj — Tökeletessítik az árvaszéki intézményt — Több lesz a portarel

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Theodor Cudalbu igazságügyi miniszter már elkészítette azt a törvénytervezetet, amely a bíróságok szervezéséről szóló 1924 júniusi törvény kiegészítéséről szól. A tervezetnek, amely már a törvényhozó tanács előtt van, főbb intézkedései a következők:

A hosszabb időt igénybe vevő nagyobb pöröket ezentúl egy és ugyanaz a tanács fogja tárgyalni.

Az előléptetések ezután gyorsabb ütemben és automatikusan fognak menni. Hat éves szolgálat után minden törvényszéki bíró automatikusan elnökké fog előlépni. (Ugyanebben az elbárában részesülnek az ügyészek és a vizsgálóbírók is.) Fizetési tényleges szolgálat után az ilyen címzetes elnökök, táblabírói fizetést kapnak. Az automatikus előléptetésnél csak azokat fogják mellőzni, akik szolgálati hanyagságért büntetve voltak.

A bírói inspektorátus intézményét megszüntetik. Mindössze két inspektort hagy meg a törvény és ezeket a Semmitőszék bírái közül fogják kiválasztani. Esetleges vizsgálatokat ad-hoc delegált bírák fognak lefolytatni.

Elhatározta az igazságügyminiszter, hogy a napdíj-rendszert megszünteti. Az új törvény formálisan megtiltja — elbocsátás szankciójával — hogy esetleges kiküldetéseket napdíjjal javadalmazzanak. Csakis speciális törvényben megállapított kiküldetéseket fog a törvény megengedni és ezekért a kiküldetéseket sem szabad napdíjat adni. Kiszállási költségen kívül semmi más feizsámutani nem lehet.

A korhatár a törvényszéki bí-

ráknál 60, a táblabíráknál 65, és a semmitőszékieknél 70 év.

A bíróságok színetideje: július 15-től szeptember 15-ig nagyvakáció; a karácsony előtti naptól január 7-ig terjedő időköz; virágvasárnaptól a húsvét utáni első vasárnapig terjedő időszak.

Az új törvénytervezet gondoskodik az árvaszékekről is. A brassói, csarnovici, kolozsvári, nagyvárad, temesvári és marosvásárhelyi törvényszékekhez árvaszéki számvivő-adminisztrátorokat fognak kinevezni.

Szaporitan fogják a portarelek létszámát is.

CSAK KEDÉLYESEN.

A szegény Grün portásnak áll be a gazdag Rosenzweighoz. Mindjárt első nap a fiatal Rosenzweig látogatába jön az apához és megkérdi Grünt:

— Itthon van az édesapám?

Grün bólint:

— Épp most totyogott fel az öreg.

A fiatal Rosenzweig elképed ezen a szemtelenségen és dühösen kérdezi:

— Mi az, be van rugva?

Grün elgondolkozik:

— Nem, azt nem vettem rajta észre.

Arany ajándéktárgyak KÁLMÁNNÁL!!

Dorian-Filmszínház

Ma, csütörtökön premier

Cigánybec ület

Magyar témájú amerikai film.

A főszerepben:

Aileen Pringle és Conway Tearle

Moskovits megelőzi a hitelezőit is

Moskovits Farkas, az egykori nagyváradi cipőgyáros, van szó, akiről híres plakátja „Megelőzött Moskovits” tett ismertté az egész akkori Magyarországon.

Moskovits a háború alatt tönkrement, kénytelen volt cipőgyári érdekeltiséget eladni, Pestre költözött, ahol hamarosan újból felszínre került a „Robur” cím alatt új cipőgyárat alapított, amely most zavarok közé jutott a 17 milliárdot meghaladó passzívával fizetési képességét jelentett.

Ezzel kapcsolatosan Budapestről most ezt jelentik:

„A mostoha viszonyok és az eredménytelen egyezkedési tárgyalások ideje alatt a levezet 25 százalékra zsugorodott össze és ezt sem tudják a hitelezők békés uton egymásközött felosztani.

Moskovits Farkas most merész ajánlattal próbálja kettészelni a gordiusi csomót.

A legutóbb megtartott hitelezői értekezleten ugyanis vezérigazgatói fizetés, renumeráció és végkielégítés címen nem kevesebb, mint 7 milliárd 260 millió koronás követelési támasztotta a fizetési képtelen cipőgyár vagyontömegével szemben, a fia számára pedig hasonló címen megelégedett szerény 2 milliárd 141 millió koronával.

Tekintve, hogy az alkalmazotti járandóságok minden más követelést megelőznek, Moskovics igényei felemésztenék az egész fedezetet, feléve természetesen, hogy a hitelezőknek nem lesz kifogásuk a vagyontömeg ilyen módon való felosztása ellen.

December

16

Hideg még nincs, azért az arakból
10 százalékos
leszállítok

MENDEL ruha-
árúház
Reg. Ferdinand Rákóczi-ut 3.

EGYMAS KÖZÖTT

- Édes Emilem, mit csinálsz majd, ha meghalok?
- Valószínűleg ugyanazt, amit te csinálnál.
- Ebből már megint az látszik ki, hogy milyen gazfickó vagy.

Heyman szinkör

Fedora

Sardou drámája

Jón Jón
Maharadzsa gyöngye

A ref. egyházkerület téli közgyűlése

**Tarnóczy Lajos segélyügyi ügyét is tárgyalják
Taníthat-e református pap zsidó iskolában?**

Ma délelőtt 10 órakor kezdődött meg a református leányintézet disztermében a királyhágómelléki református egyházkerület két napra tervezett közgyűlése. A gyűlés egyházi elnöke Sulyok István püspök, világi elnöke pedig dr. Domahidy Elemér szenátor, a kerület főgondnoka. A kerek szász pontból álló tárgysorozat előadói Csernák Béla, Nagy Vilmos, dr. Harcsák Géza és dr. Hadházy Kálmán.

A közgyűlés legkiemelkedőbb momentuma Sulyok István püspöknek a kerület eseményeiről szóló beszámolója. Ismeretesebb azok a tárgyalások, amelyeket a kerület vezetői a kormánnyal folytattak. Ebben a pillanatban a püspökség megalakulásának kérdése csupán az erre vonatkozó törvényjavaslatnak a kamara elé való terjesztését várja, ami a kormánykörök ígérete szerint már a legközelebbi hetekben meg fog történni. A kerület elismertetésének garanciája különben az is, hogy a kormány már fölvette a jövő évi költségvetésbe azokat a költségeket, amelyek az új egyházzal szemben terhelik.

Az egyházi intézmények fenntartása szempontjából fontosnak ígérkezik a kultuszadó kérdése, nemkülönben a tanügyi bizottság jelentése, amelynek során foglalkozni fognak Nagy Vilmosnak a tanügyi előadói tisztségről történt lemondásával is.

Természetesen nem hiányozhatnak a közgyűlés napirendjéről a különböző egyházi és iskolai sérelmek sem.

Egyes iskolák nyilvánossági jogának megvonása, továbbá református gyermekeknek állami iskolába való kényszerítése ott, ahol az egyháznak iskolája van: ilyen hasonló kérdések várják a kerületi gyűlés állásiglasát. A lelkészek özvegyeinek és árváinak gyámintézete, amelynek megalapítását már régebben elhatározták, alkalmasint a megvalósulás stádiumába jut a gyűlésen.

Nagy érdeklődés kíséri dr. Gyenge János zsidó lyceumi tanárnak azt az ismert kérését, hogy református lelkész jellegét, amelyet tőle a nagyszalontai egyházmegye megvont, adják vissza.

A bihari egyházmegye, mint tudjuk — néhány héttel ezelőtt teljesítette a kérést az, hogy dr. Gyenge János lelkész mi voltával nem összeférhetetlen az a körülmény, hogy zsidó iskolában tanít. Most a kerületi gyűlés fogja kimondani a végső szót a kérdésben.

Az egyházkerület segélyügyi bírósága is ülést tart ezalattal és valószínűleg holnap veszi tárgyalás alá a Tarnóczy Lajos bihari esperes ellen dr. Thury Kálmán és dr. Olasz Béla, Peredy György, valamint több bihari református hívő által beadott fellebbezéseket, amelyek főként Tarnóczy politikai szereplése ellen irányulnak.

Gyengén indul a karácsonyi vásár

Nincs vevő a boltokban

Dusan tömött kirakatok csabítják karácsonyi vásárlásra a teli gondoktól kimerült városi vásárlópublikumot. Ragyogóbbnál-ragyogóbb auziágok fényeskednek a közön és ahogy elszánnak a cifra portálok előtt és lopva beháldikálnak a boltokba, a forgalmasabb üzleti időben mindenfelől az unalom ásit felénk, vevőnek semmi nyoma a látnatáron és a finom iparművészeti műremeknek készült kasszák előtt már a fü is kinőtt, olyan régen tette vevő a lábát oda. Valaha ilyenkor már javában dühöngött az occasió, a boltosok egy egész esztendő rossz üzletmenetét hozták helyre a karácsonyi vásárral, ma öles plakátok diszelegnek a kirakatokban, különféle címeken nyújtott vásárlási kedvezményekkel hangolnák

vásárlásra a publikumot, de minden hiába — nincs pénz, nincs vevő.

A kereskedők, ruha, divat, játékok, fűszer és többi kereskedők homlokára pedig újabb gondok reődít véli az idei karácsonyi vásár. Magas a boltbér, drága a villany, dobol az adóvégrehajító, a kőszáli sást akarja utólni a vasm és nincs segítség, nincs vevő. Még az sem vigasztalja a kereskedőket, hogy a szórakozóhelyek is tároganak az ürességtől, mozi, színház, kávéház üresek, mintha Várad publikuma takarékosági fogadalmat tett volna. A merre fordulunk érdeklődéssel, mindenütt panasz, lemondás. A panaszok orgonaszínpai bugrik lelék és a hatalmas hangzavartól csak egy hang üsen dül ki tisztán, észre lehet éni: Nincs üzlet.

Az uridivatkereskedő,

akinek kirakata vetekedik barmanyik párisi hasonló üzlet kirakatával, bus rezignációval állapítja meg, hogy még a hitelbe vásárlók táborra is leapadt. A pénz eltűnésével a bátorság is elfogyott, az emberek nem igen vesznek magukra újabb gondokat. A régi jó időben vásárlót nyakkendők, gallérok, pijamák ingek kalapok kerülnek elő és egy-egy betévedt vevőre a bolt egész személyzete ügyel.

A női divatkereskedő

hangját is elfátyo'ozza a panaszkodás. Bár itt még türehtő a helyzet, mert önagysága, ha török-szakad, ragaszkodik új toilettjéhez. Mégsem olyan az üzlet, amilyennek lenni kellene, ami nem is csoda, mert az amúgy is drága portéka ára a magas vármokkal, luxus és egyéb adókkal csaknem megfizethetetlen.

A bazáros

a legraffináltabb gyermekjátékokkal, disztárgyakkal dusan felszerelt üzletével várja a vevőt, aki

Újból elrendelték az árverést a Löblé-szeszgyár ellen

A csődbejutott Löblé-szeszgyár sorsa még mindig nem dől el. Különböző ítélkezes és életkepeten szanalási kísérletek után csak nemrégiben merült fel az a terv, hogy a jobb sorsra mutó vállalatot Mister Gihl angol-amerikai kölcsönös állítaná tápra. Mr. Gihl, akinek vallakozása fele czrek néznek reménységgel, most Bukarestben tárgyal a tudunkkal ezeknek a tárgyalásoknak eredményétől függ az is, hogy a Löblé-gyár szanalása megtörténik-e vagy sem.

Miközben azonban Mr. Gihl Bukarestben egyengeti az angol-amerikai kölcsön útját, azalatt itti Váradon újból megkondították a lélekharangot a Löblé-szeszgyár fölött. Az törzs ugyanis hogy

a nagyváradi törvényszék — a kincstár fellebbezésére —

néhány nappal ezelőtt utasította a járásbírósgot, hogy a gyár ellen újból tűzze ki az árverést.

Annak idején — mint emlékeztet — a járásbírósg elrendelte az árverést, azonban a törvényszék — az érdekeltek fellebbezésére — feloldotta ezt azzal az indoklással, hogy a csődtömeg feloldása még nem készült el. A feloldó végzést a kincstár képviselője megfellebbezte s most ezen az alapon határozott újból a törvényszék.

A járásbírósg az új árverés hatánapját, 1927 február 10-re tűzte ki,

amikor is megperdül a dob a Löblé-szeszgyár fölött, ha csak addig Mr. Gihl angol-amerikai kölcsöne meg nem valósul.

Uridivat különlegességek a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő meglepő olcsó árakban Lengyelnél Bul. Reg. Ferdinand Telefon: 793 3236

nem jön. Nem úgy van már, mint volt régen, hogy az emberek a raffinált, ügyes gyermekjátékokat keresték, ma egy hintaló eladása nehezebben jön létre, mint egy angol telivér vásárlása a jó békeidőben. Papírmásé és bádog az eladásra kerülő gyermekjátékok uralkodó anyaga. Disztárgyak, ugyan ki venné a vitrinek ékességeit ma boltban, mikor az olasz úri fertály lakásainak ablakaiban sárguló íráskönyvek kínálják a szebbnél-szebb dolgokat.

A szücs, a szabó,
a szücs

egyformán panaszkodnak, nincs üzlet, az emberek valahogyan öszezűbb húzódtak, a régi, viseltes dolgaitat toldozzák-foldozzák, alakítják, új ruha, új cipő, pláne új bunda már csak az emlékeztetőben él.

Hogy mi az oka a nincstelen karácsonynak? Hát ugyan mi lenne? Nincs pénz és ami kevés van azt be kell osztani, mert a kereseti lehetőségek megcsappantak. A szomorú helyzetben csak az a vigasztaló, hogy a panaszok évről-évre elhangzanak ilyen tájban és mégis karácsonyra a jó Jézuska úgy kiöltöztet jómindannyiunkat, mintha a legrózsasabb paradicsomban élnénk. (—)

SZÜCS

és szörmeárul

jutányosan szerezheti be

Leichnerner

Str. Ciorogariu (volt Uri-utca, 4.)

MOZI

— Az Apolló mozgó csütörtök és pénteken 10, 15, 20 és 25 leies mérsékelt helyárak mellett Pola Negri estéket rendez, amikor is egy-egy előadás keretében a szezon két legjobb Pola Negri filmjét vetíti vászonra és pedig a Kinai kalandot és Cleot.

— Magyar film, a Cigánybecsület, amit ugyan az amerikaiak készítettek, de témája és levegője magyar. Ebben a filmben, amelynek főszerepeit Aileen Pringle és Conway Tearle játszik, meglátjuk azt, hogy az amerikaiak hogy képzelik el a magyarokat. Burton, a yenki, Magyarországra jön, ahol megtetszik neki egy cigányleány; ezer kaland után a szerelmes amerikai feleségül veszi a szép leányt. Amerikában a film nagy sikert ért el, mert úgy a kiváló rendezés, mint a magyar levegőt megteremtő színészek illuzórikussá tették a darabot. A filmet a Dorian-filmszínház ma mutatja be.

Ezüst disztárgyak KÁLMÁNNAL

FUTURISTA PORTRÉ

— Mondja kérem, művész ur, miért van az arckép darabokból összerakva?
— Mert ha nem tudom eladni, mint képet, eladom, mint összerakós játékot.

Rejtélyes öngyilkosság a bukaresti „soszé“-n

Sem szerelem, sem pénz...

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Bukarest egyik legszebb utcáján, a Susea Kiselefi-en öngyilkosságot követett el tegnap éjszaka egy fiatal ember, akinél semmiféle igazoló írást nem találtak. Csak a nadrágja zsebében volt egy papírdarab és ezen a következő sorok:

— „Keresztény vagyok, és nevem Mihai. Megöltém magam, ennyi az egész. Akik tettem okát keresni

fogják, azok tudják meg máris, hogy szó sincs szerelemről, sem pénzkérdésről. Ne keressék, ki vagyok. Nem akarom, hogy megtudják szüleim, ki vagyok.“

E sorok alatt a következő szavak vannak: „Mihai 51. X. D. Rue de Nour, Paris, 11 bis. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Nagy karácsonyi és újévi vásár

Mindennemű disztárgyak, márkás üvegek és porcellánok, női retikülök, utazási cikkek, Breneborg gyermekkocsi kizárólagos lerakat. Mindenféle acélárak, alpaka-disztárgyak és botok dus választékban

3237

Tark-áruház: Engel Józsefnél. Mélyen leszállított árak.

Heuman szinkör

Péntek: Fedora. Slágersorozat-szám 3.

VÖRÖS ÉS FEKETE.

Egy könnyűvérű hölgyike megszólít az utcán egy zsidót és így szól hozzá:

— Fizessen nekem egy vacsorát, szép fekete ember.
— Egy frászt — mondja a megszólított és továsiet.

A lány utána szól:
— Pfiuj, maga vörös zsidó.

Dr Bárdos József

órás üzlettel Bul. Reg. Ferdinand 24-a sz. alá (Sztaroveszky-utcával szemben) helyezte át

Nagy gondtól szabadul meg, ha

karácsonyi ajándékot

heti vagy havi részleteire is

GLORIA kép és tükör-üzletből szerzi meg. Vulcan Nagy Sándor u. 17.

BOBITAN

angol és francia úri szabó jutányosan készít úri ruhákat és minden e szakba vágó munkát

3191 Parcul Eminescu 26 sz.

Színház

Heti műsor

Egész héten Noszthy fii esete Tóth Marival.

Csütörtök este Bérletszünet. Sorozat szám 54.

Péntek este B bérlet. Sorozat szám 55.

Szombat délután fél 4-kor: Akácfa virág, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 56.

Szombat este: Marica grófnő.

Vasárnap délután fél 3-kor: Gül Baba operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 58.

Vasárnap délután fél 6-kor: Darázsfiú, Parlaga Ilonka fellépésével, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 59.

Vasárnap este fél 9-kor: Marica grófnő, Pinter Böske fellépésével.

— Noszthy fii esete Tóth Marival. Fokozódó érdeklődés mellett kerül színre esténként Mikszáth Kálmán ragyogó regényéből Harasny Zsolt által pompásan színpadra vitt Noszthy fii esete Tóth Marival. A nálunk különösen szerencsés szereposztásban színre került darabot csütörtök este bérletszünetben, péntek este B bérletben játsszák.

— Marica grófnő. Kálmán Imre világhírű és diadalmas operettjét, a Marica grófnőt eleveníti fel a színház kiváló operett anszamléja. Értelmező érdeklődés előzi meg a reprizet, melynek külső érdekességét kölcsönöz Pinter Böske, az eidélyi színpadok ünnepeit primadonnájának vendégfelfedezte. A nagyszerű művésznő a. v. u. kinek az egyik legragyogóbb szerepe, lép meg Rudas Bandi, a temesvári közönség ledeggett táncos komikusa. A váradi közönség tavalyi közönségét kevincszen színe Sós Mihály fogja vendégként játszani Pinter Böske szerepét. Új lesz Liza szerepében Mende Klári.

— A Délutáni előadások. Igen nagy érdeklődés mutatkozik a szombat és vasárnap délutáni előadások iránt. Az eddigi jegykeresletből ítélve ez előadások népszerűsége előtt fogtak lefolyni. Szombat délután fél 4 órai kezdettel az Akácfa virág kerül színre az eddigi szereposztásban, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a Gül Baba reprize lesz, este fél 6 órai kezdettel pedig a Darázsfiú Parlaga Ilonkával és a többi nagy sikert aratott szereplőkkel. E délutáni előadások mérsékelt helyárak mellett tartatnak meg.

VIZUMOKAT

gyorsan és pontosan elintézik a
Regedus Hirlapiroda

TELEFON 24

Cigányasszonyok

Mentem a Vlahuta (Szent János) utcán és csak későn vettem észre, hogy a hátam mögött két megrakodott cigányasszony jön utánam. Már akkor letaszítottak a járdáról a könyökökkel és az egyik asszony terhe végigsurolta a kabátomat. Már nem ugorhatam akkorát, hogy megütem tértemté tegyem a dolgot.

Förtelmes bűz áradt a nyomukban, amely az utca hosszában és szélességében tovaerjedt. Milyen lehetett ez a szag, amely rothadó ételhulladékoktól, csatornákból kihalászott romló állati hulláktól, erjedésnek indult szeméttömegektől származott? A batyu óriási nagyra duzzadt a két apró cigányasszony hátán. Már alkonyodott és egy egész napi munka eredményétől nőtt meg kövére és sulyosodott roppant nehezé. De a két asszony edzett derekának meg sem kottyant a nagy teher. Függen lépegettek vele és közben éles tekintettel kutatták a földet utközben. A szoknya, melyet egytor náluknál nagyobb terméti nő viselhetett, valahol a mellükkel volt összekötözve, hogy le ne csusszon és így is sepegte az utcát. A batyu kendő lehetett valamikor, bizonytalan színű és anyagu valami, amelynek a négy sarkát ügyesen megkötötték, cíót a nyaknál, amelynek két ina úgy megfeszült, mint a járomba fogott barmok. A nagy terhet a nyakukkal cipették. Az álluk szánuamasan előremredt és kifejezte az izommunkát, amit végeztek. Mégis aránylag könnyedén lepkedtek.

Siettek hazafelé. Hiszen esteledt már. És úgy, mint engem, másokat is letaszítottak a járdáról. És másokat is, mint engemet, utálattal és a jertőltenes gondolatával töltötték el. Hiszen ragályt terjesztenek, amerre csak lépnek. A lábuk nyomában gysz és betegség fakadhat. Különösen most, amikor az idő nedves és a baktériumok és vírusok chbék. A emberek ellenállóképessége is megcsökken a betegségekkel szemben.

A városban, az emberek és gyermekek között ezek a cigányasszonyok még akkor is elviselhetetlenek, ha nincs a hátukon a rothadó szemét. Arcuk minden barázdája ősi temetkező helye a piszoknak. A ruha, ami förtelmes testüket földi, evés óta rothad rajtuk. A szoknyájuk ezer ráncban ott bukálnak mindig az epidémiák. A két kezüket a csatornák levében áztatják, dögöt kutatnak. A szemétdombok gözében fűrésztik magukat tisztára, amikor földurják a körítéknek valót a vascsorájukhoz. A szájukhoz érintenek minden szennyet és mindent, ami ebben a vonatkozásban elképzelhetetlen. Megeszik a rothadt heringet, amelyben férgek nyúzógnak. Kiassák a sirjából a kutyát és a husát elitogyasztják. Csodálatosképpen nem betegszenek meg. Még a járványokkal szemben is közömbösek. De elviszik magukon a testükön, a ruhájukban, a leheltetükben, elviszik az emberek közé a betegséget. Az embereknek tehát védekezniök kell. Leszakadnak, mint egy csillár a színházban. Távol kell őket tartani. Meg kell erősíteni őket távoli pozíciójukban. Ragyogjanak jól, rosszul, aszerint milyen cikket írnak róluk. De meg kell előzni őket, mielőtt tenyegétséiket behálhatnák.

Ki kell tiltani őket a várostól. Ez nem embertelenség. Téved, aki azt hiszi, hogy szivitelenség ilyen tanácsot adni. Ezek a cigányasszonyok nem emberek. Emberállatok. Rovaramberek. Nincs szobrász, vagy festő, aki aktjuk jellegzetességeit vissza tudná adni.

A szenny és ápolatlanság mögött halványan dereng valami emberi váz. Leginkább használtanak ahhoz a vakond emberhez, majd huszezer év múlva, amikor Wells beszélt. Föld alatt lakók, földbe vájt üregben, amelynek butora nincs. Olyan, mint egy

medvefészék a Cordillerákban. Vagy még annál is bűzősebb. Anyák? Hítvesek? Asszonyok? Nem. Mozgó baktérium telepek. Peripatetikus járványokozók. Akik ellen egyelőre még nem védi a törvény a társadalmat.

(m. i.)

„Olcsóbb lehetne a villamos áram, amelynek most újból emelik az árát“

Ismét akció indul a vízi-erejű villamosmű létesítéséért

A városi tanács a sajtó közleményei folytán maga az érdekeltek nagyközönség is a villamos áramdíjak új megállapításának kérdésével foglalkozik hetek óta.

A villamosmű igazgatója az áramdíjak felemelését kérte, ezt a városi tanácsból kiküldött bizottság csak bizonyos korlátozással és mérsékléssel javasolta engedélyezni, az igazgató védi a maga álláspontját és számításának helyességét és a vége az, hogy az áramdíjakat egészen bizonyosan fel fogják emelni.

A közönség, a gondok között vergődő, a munka nélküli iparos persze aggodalommal néz az újabb megterheletés elé s ebben a nyomott, erősen pesszimiztikus, szinte kétségbeesett hangulatban megjelent egy röpiratnak szant körlevél.

A körlevelet Urszinyi Pál, Piko János és Belányi Imre városi mérnökök adták ki és megküldték úgy a tanács összes tagjainak, mint a közélet több vezető férfiának. Ebben a körlevélben az aláírók régi tervüknek, a vízi erőre berendezett nagy villamostelep létesítésének akarnak propagandát csinálni.

A körlevélből ezeket az érdekes és közérdekű részeket közöljük, miután az egészét helyszűke miatt se ahatjuk közre:

„Uraim! A városi villamosmű drága áramdíja minden várad: polgárra sulyos teherként nehezedik. Alulírottak a következőkben rámutatunk az áram drágaságának okaira és megjelöljük azon utat, amely a gyors és biztos áramdíjleszállításhoz vezet. Kérjük Önt úgy a saját, mint a köz érdekében sorainkat szíveskedjen áttanulmányozni és javaslatokat támogatni“

A város vezetősége már a háború alatt és után látta, hogy a villamosmünel a gőzüzem tovább-

bi fenntartása hovatovább elviselhetetlen terheket fog a város közönségétől követelni és éppen ezért megértéssel fogadta, amikor 1922. évben alulírottak felajánlottunk megvételre egy tervezetet, a városnak vízienergiából termelt elektromos energiával való ellátására.

A város vezetősége a terveket először saját műszaki közgeivel Kőszeghy József műszaki tanácsos és Bazili Mihály igazgató urakkal, majd Bogdányi Ödön mérnök, egyetemi tanár és dr. Lázár Vazul cluji geológus tanár urakkal felülbíráltatta és mivel az összes szakértők a terveket a kivitelre alkalmasnak és gazdaságosaknak találták, a terveket alulírottaktól a város közönsége megvette és a tanács a villamos felügyelő bizottságok és a pénzügyi bizottságok meghallgatása után

kimondotta, hogy a villamosmünel a nem gazdaságos gőzüzemről áttér az olcsó vízierőüzemre,

vagyis a terveket megvalósítja.

Bár azóta mint tervezők több ízben a legkomolyabb töke ajánlatot hoztuk a művek megvalósítására, igyekezetünk soha nem talált elismerő fogadtatásra.

Hogy pedig a mi törekvésünk nem a mi saját, hanem elsősorban a város közönségének érdekeit akarta szolgálni, annak bizonyítására csak azt a le nem tagadható ténytet hozzuk föl, hogy 1923. évben a vízierőművek építési költsége 60 millió leibe került volna és ez a töke akkor a város rendelkezésére állott. Ezzel szemben ma a villamosmü évente csak üzelő anyagra kifizet cca 30 milliót

A villamosmünek időnként újból és újból megszavazott áramdíjemelések nem szanáltak a villamosmüvet, csak kitoltak ideig-óráig a fennálló krízist mert a tüzelőanyagárak, a munkabérek és vasuti tarifák tovább fognak emelkedni s mert a mai gőzüzemű villamosmü annyira tökéletlen, hogy annak elhalasztatatlán üzemképessé tétele minimum 50-60 millió lei sürgős befektetés: igényelne, mely óriási befektetéseket a villamosmü csak állandó és újabb nagy arányú áramdíj emelések se-

gélyével tudna megvalósítani.

Szabad-e egy banit is a villamosmünel a gőzüzem tovább fejlesztésére fordítani akkor, amikor a város vezetősége ötévvel ezelőtt tanácsi határozattal kimondotta, hogy a drága gőzüzemről áttér az olcsóbb vízienergiára, továbbá, amikor megvan a lehetőség arra, hogy a vízierő telep kiépítése által nem csak végleg függetleníteni tudja a városi villamosmü magát a tüzelő anyagok, a munkabérek, és szállítási tarifák folytonos emelkedésétől, hanem

a vízierőtelep kiépítésével a város vezetősége pár év alatt elérheti azt, hogy Váradon a villanyáram a békebelinél is olcsóbb lesz.

Alításai igazolására számításokat közölnek és hangsúlyozzák, hogy azok reálisságáért bárkivel szemben helytállanak. A számítások lényege és végeredménye az évenként megtakarított tüzelőanyag árából és az elért üzleti haszonból a vízierő létesítésére befektetett összeg cca 6 év alatt teljesen amortizálódik még azon esetekben is, ha az áramot a mostaninál olcsóbban adják s a 6 év elteltével a hydroelektromos városi üzem

az áramot a Váradon fennálló békebeli áron is alul adhatja a város közönségének,

sőt még akkor is akkora jövedelme lesz, hogy abból egyéb közművek létesíthetők évről-évre.

A körlevél így végződik:

Akar saját részben kölcsön felvétel útján, akár concessió vállalat útján valóisítsa meg a város vezetősége a vízierőműveket, haladék nélkül indítsa meg a vízijog megszerzését az eljárást a és a tervek elkészítését lejelezze be.

Annak a villamosmünek költségvetésében, amelyik évi 67 millió büdzsével dolgozik már régen helyet foglalhatott volna a vízijog megszerzésének és a tervek befejezésének költségei.

Megkezdődött a karácsonyi nagy harisnyavásár

Ábrahámnál, Rimanóczy-u. 4.

Selejtes harisnyákban óriási választék.

Prima fátjolharisnya hibamentes 110 lei

Selejtes flór-harisnya minden színben 65 lei

Bélelt tricco-kesztyű, férfi 55 lei

Bélelt tricco-kesztyű, női 60 lei

Bélelt tricco-kesztyű, női gyapjuselemmel 70 lei

és mindennemű rövidáru cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Koncentrációs kabinet Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A szerb kormányválság Uzunovits megbízásával egyelőre nyugvópontra jutott. A designált miniszterelnök tegnap már meg is kezdte tárgyalásait a politikai pártokkal.

Előbb Radicsot, majd Davidovicsot kérte magához, akik

rövid megbeszélés után kijelentették, hajlandók résztvenni a kormányban.

Az már bizonyosnak látszik, hogy koncentrációs kabinet alakul és a koalíció kibővül a demokratákkal.

Ez a kombináció komoly sikerre számíthat.

EGY KIS DIAK
díjat nyert a budapesti baromli-kiállításán: a két libát nemcsak maga nevelte, hanem olyan csodálatos mutatványokra tanította be, amiket még sose produkáltak

KARÁCSONYI AJÁNDÉKUL
legalkalmasabb

A KÖNYV

HEGEDÜS
HIRLAPIRODA

DUS RAKTÁRT TART
A MAGYAR ÉS IDEGEN
IRODALOM LEGJABBA
TERMELÉSÉBŐL

ÚJ OLCSO KÖNYVSOROZATOK!
BÁRMILY KIADVÁNYT BESZERZUNK!
ÖSSZES KATALÓGUSOK DÍJTALANUL!

* **Munkáshírek.** Felhívjuk az oradeai ösztönmunkásság figyelmét, hogy állampolgársági és választópolgársági ügyekben mindennap este 7 órától 9-ig felvilágosítást nyújtunk a Munkás Otthonban. — A famunkás helyi csoport vezetősége felhívja minden e szakmához tartozó munkás figyelmét, hogy december 15-től szakrajz-tanfolyamot létesít. A tanfolyam teljesen ingyenes és minden hét szerdáján 7-től 9-ig tart.

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	Szerda				Ma	
	270-os nyílás után		270-os zárás után		nyílás előtt	
Magyar korona	Áru 366	Pénz 369	Áru 368	Pénz 370	Áru 365	Pénz 367
Dollár	193 1/2	192 1/2	193	192	194 1/2	192 3/4
Cseh korona	576	572	574	571	579	576
Svájci frank	3750	3730	3740	3700	3770	3760
Osztrák shilling	2740	2720	2700	2715	2750	2740
Francia frank	770	765	765	760	775	770
Angol font	944	936	938	934	947	944
Olasz lira	865	855	860	855	865	860

EGY KIS HIR EREJÉIG

nem érdektelen foglalkozni azzal az érdekes vágóhídi botrányal, mely a közeli napokban zajlott le Bécsben. A vágóhídi botrány ezuttal nem a mészárosok köréből pattantott ki valami csunya, bűnös dolgot. A mészárosok üzük a maguk mesterségét, amely tényleg nem való ideáliskának. A mészárosok vágnak és tagolnak s ha a testükre ráfröccsen a vér, nem hagy nyomot a lelkükben, mely munkává fásulhatott, érthetően a gyilkolás mindennapijában. A vágóhídi botrányt egészen furcsán, de csöppet sem véletlenül a sima parketthez szokott krokodilbőrből készült cipőcskék verték fel. Selyem és lakkcipők, amelyeknek a tulajdonosai a tánc heve és mámor után a kora bécsi hajnalokon a lokál füstje, áporodott magából a vér nehéz sópárák ingerlő illatára áhitoztak. Minden hajnalban (valószínűleg a bécsi törvényszék előtt), tucatjával, néha százával érkeztek autóikon és gavalérjuk karján tévőzáró léptekkel a legszebb asszonyok, urhölgyek és táncosnők. Vért akartak látni, kint és halálhörgést. Rángatózó, szegény, ietűt állatok utolsó hörgésében gyönyörködtek, holott este talán Kiepurát hallották a szélye első sorából. Lassabban öltek, kmozak a szerencsétlen ökröt, malacot, bárányt, ez volt a kivánságuk s jó pénzért a mészáros segédek akár élve is nyuztak. Az állatvédő egyesület kiküldöttjének leleplezéseit háborzongva hallgatta meg s elképedten a bíróság. Aztán elítélték a mészárosokat, mert ellenük volt a paragrafus, de a bécsi vágóhidak szépasszonyainak csak az a büntetésük, hogy vágótermek szabad látogatásától megfosztották az idegeneket.

* **Dr Moskovits József felolvasása az Unio-Clubban.** Szombaton délután fél 6 órakor az Unio-Clubban dr Moskovits József a Kereskedelmi és Ipar-kamara volt elnöke „Közzgazdasági aktualitások” címmel előadást fog tartani, mely előadás után a legnagyobb valószínűség szerint egy nivós vita fog megindulni. A Club vezetősége a felolvasásra vendégeket szívesen lát.

* **Thea von Harbou Metropolis, érdekfeszítő, szenzációs német regény, ára 300 L.** Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Legszebb márkás porcellánok karácsonyra, Park Áruház Engel Józsefnél. 1.**

* **Januári koncertek.** Január 4-én Waldbauer-Kerpely vonós-négyes. — Január 8-án Beethoven-est Hevesi Piroska és Florizel von Reuter közreműködésével. Január 13-án, 14-én és 16-án Enescu világ-hírű hegedűművész hangversenye. — Mind a három koncert mérsékelt helyárakkal. — Előjegyzéseket a Hegedüs Hirlapiroda fogad el.

December 18-án
NAC
lánccal egybekötött
tornalünnepélye
a Katholikus Körben

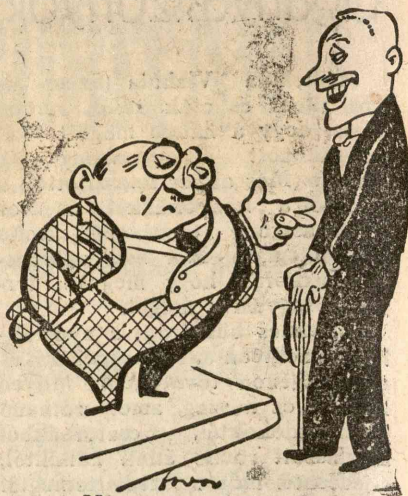
* **A Gojdu liceum bizottsága** (Comitetul scolar) árlejtest hirdet a liceum internátusa részére 1927. évben szállítandó liszer-, hus-, kenyér-, és liszt-néműekre. A pályázni óhajtok zárt ajánlataikat a Comitet scolarhoz címezve f. hó 20-ig adják be az internátusnál Str. Crisan (v. Pray) No. 2. Directiunea liceului Gojdu.

* **A Societatea Stiintelor Medicale din Bihor si Oradea** folyó hó 18-án, azaz szombaton délután 6 órakor a bábaképezde tantermében szakülést tart, melynek tárgya: dr Veluda, elni egyetemi magántanár előadása az organovegetatív rendszerről (eredeti kutatások).

* **Karácsonyi ajándékoknak alkalmas parfümök, kölni vizek, puderek, krémek, szappanok, fésű és manikür-kaszták** legolcsóbban beszerezhetők Farkas István Apolló Drogueriájában, Bulv. Regele Ferdinand 7-B.

* **Közzszemlén a városi költségvetés.** Az állandó váiaszimány — mint ismeretes — elkészült: az 1927 évi városi költségvetéssel s azt — a közigazgatási törvény 229. §-a értelmében — összes mellékleteivel együtt 15 napos közzszemlén tette ki. A költségvetési akták a városi 32 szanuszobájában megtekinthetők és bármely adófizető polgárnak joga van észrevételeit írásban megtenni.

* **Bolgár fakereskedő telefonja 859.** lakása Vámház-u. 51.

— Mi a baj, úró úró?

— A fiam, az a haszonlatlan kölyök egy patrót nyelt le és most nem merem megverni!

* **Készül az új sajtótörvény.** Az igazságügy miniszteriumban tegnap este összeült a sajtóörvény előkészítő bizottsága és a javaslat 60 százalékat már megszerkesztette. Az egész törvényjavaslat 200 szakaszból fog állani.

* **Vogue decemberi száma 40 Lei** a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Elpusztult petróleum-finomító.** Poesiben, a Vega finomító laboratóriumában tűz ütött ki, amely elpusztította a finomító berendezéseit. A tüzőlókknak nagy nehézségekkel sikerült a benzintartályokat izolálni. A kár sok millió. A tűz oka valószínűleg rövidzárlat.

* **Thea von Harbou Metropolis, érdekfeszítő, szenzációs német regény, ára 300 L** Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Ön utazik? Vizumait gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában rendelje!** Telefon 458.

MEGJELENTEK
a legnépszerűbb
Erdélyi
naptárak

	Lei
Regelő bácsi naptára	35.—
Vidám mesenaptár	25.—
Regelő bácsi kis naptára	15.—
Órszem naptár	12.—
Képes családi naptár	25.—
Erdélyi kincses kalendárium	5.—
Nagy regelő naptár	45.—
Magyar gazda naptár	35.—
Szent család naptára	30.—
Kis család naptára	25.—
Calendarul lunea Illustrata	45.—
Almanachul Adeverul si Diminața	35.—
Calendarul Diminața Copiilor	20.—

Kapható
a Hegedüs Hirlapirodában
és újságárúsi kioszkokban.

Viszonteladónak
százalék árkedvezmény.

A városi tisztviselők karácsonya

— Saját tudósítónktól —

Régi szokás szerint Nagyvárad város tisztviselői karácsonyi ajándékkul egy havi fizetést kapnak. Az idén különösen szomorú karácsonyuk van a város alkalmazottainak. — Fizetésemelésre, előléptetésre számítottak és már készen is állott a tervezet, amely a régióta érzett aránytalanságokat megszüntette volna és a városi tisztviselők sorsán némileg enyhíteni akart. A miniszteri rendelet azonban lefogyasztotta a reményeket, egyelőre várni kell, míg a városi tisztviselők egységes fizetésrendezéséről szóló törvény napvilágot lát.

Most a város tisztviselői kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy legalább a szokásos karácsonyi ajándékot folyósítsák részükre. A legmelegebben pártoljuk ezt a kérést. A város sem lehet tisztviselőivel szemben szűkmarkubb, mint egy magánvállalat, már pedig a karácsonyi renumeráció mindenütt divatban van.

Ugy érezzük, hogy morális kötelessége a városnak a tisztviselőknél segíteni és ez a szegényes karácsonyi ajándék legfeljebb csak pillanatnyi enyhülést jelent abban a nélkülözésben, amelyben Nagyvárad város alkalmazottai ma élnek.

Értesülésünk szerint Tulbure György polgármester is magáévá tette a városi tisztviselők karácsonyi ajándékának ügyét és biztosra lehet venni, hogy az idén is meg fogják kapni a szokásos renumerációt.

Megkezdődött Párisban a magyar-román földbirtok-pör

— Az Estilap eredeti távirata —

Abban a palotában, amely 1914-ig az osztrák-magyar nagykövetség székhelye volt, összehívták tegnap a vegyes román-magyar bizottság, amely a magyar állampolgárságot optált erdélyi földbirtokosok ügyét tárgyalja.

A bizottságnak egy román és egy magyar tagja van, elnöke pedig Cederkranz svéd delegátus. Románia ügyvédei: Millerand volt francia köztársasági elnök és Politis görög államférfi; Magyarország jogi képviselői: Barthelemy és Brunetier francia ügyvédek.

A perbeszédnek már tegnap elhangzottak; ítélet csak karácsony utánra várható.

Németország kormányválság küszöbén

Nagykoalíció alakításáról tárgyalnak a baloldali és középpártok

— Az Estilap eredeti távirata —

A birodalmi gyűlés szociáldemokrata pártja négyórás tanácskozás után határozatot hozott, mely szerint a párt

hajlandó a nagykoalícióról tárgyalni.

de csak a birodalmi kormány lemondása után, míg ha a kormány le nem mond, a párt bizalmatlansági indítványt fog előterjeszteni.

A centrum és a polgári demokrata párt hajlandónak nyilatkozott a nagykoalíciót a

szociáldemokratákkal megalkotni. Ugyanilyen értelemben foglalt állást a német néppárt, amelynek Stresemann külügyminiszter is tagja.

A birodalmi gyűlés mai ülésén nem lesz külpolitikai vita. De, ha mégis felvetődik valamely külpolitikai kérdés, akkor a kancellár ki fogja jelenteni, hogy

nem lehet továbbra is, esetenként más és más párttal vinni a kormányügyeket.

A karácsonyi szünet után a kancellár javaslatot tesz a kormánybázis kibővítésére.

Három milliót ad a város a szociális és jótékony egyesületeknek

Az új városi költségvetés most készült el s aki csak futólag is átnézi a számadatait: konstatálhatja, hogy nem tart rokonságot az elmúlt évek budgetjeivel. Nem lesz kevesebb a költségünk, nem szállyújják le az adót, a taxákat, a villanyáramdíjat, nem kapott a polgárság kiméleti időt, talán még nagyobb terheket kell elviselnünk, mint eddig. De az új költségvetés mégsem hasonlít a régihez.

Azt tudomásul kellett vennünk, ebbe mégis csak volt valami beleszólásunk. Ha kiadás, legyen kiadás, mondták a mai városházi proletárokkal együtt az urak is, hiszen van éppen elég kiadni való. Elég rongyosak, betegek, rászorultak vagyunk mindenban, nincs felesleges kiadóbánni valónk.

A járványkórház egy millió 700 ezer leit kapott elemszerre, gyógytárra, ágylepedőre, a Tüdőbeteg Szanatórium 200 ezer leit, amelytől hat beteg kaphat egész éven át ingyenes kezelést, a Mircea egyesület, amelynek a létesítése és fenntartása körül el kell ismernünk, dr. Bucico Coriolánné szerzett herva-hatallan érdemeket, 400 000 leiből táplálhatja tovább az ápolásra szoruló anyákat és a csöpp emberpapátokat. Aki visszakapja az elhagyott jogukat, amikor a Mircea kaput tár minden különbség nélkül előttük. A hadiárva 60 000 leit sem ellenezheti senki és a Munkás-Othon 150 000 leit sem, amellyel öltözés szervezett munkást ajándékoz meg a város. Hatszázezer leit kapnak a szegényalap terhére az eddigi 450 ezer helyett azok, akiket évtizedek óta támogat a Csesztivő és Rimanózy Kálmán jóvoltából a város.

Százezer lei külön segély gondoskodik, hogy a legkevesebbet se ne hagyjanak a városban, akiket tartozott az aszpirin árával, mert üzleti forgalmát ké-

bolhajtásai alól. Gyermekeket, Patronáz: egyesület, Vöröskereszt, Frontharcos egyesületek szerepelnek még az adományozottak sorában kisebb-nagyobb összegekkel.

A költségvetés jótékonyági rovatának tételei közel három milliót kiadást jelentenek a városnak és ez az összeg is alig jelent valamit, hisz a szegények, az elhagyottak, a betegek istápolására nem három, hanem harminc millió sem volna elég.

Nem döntöttek a Nagypiac-tér sorsáról

A királyi Táblán működő agrár felelősségi bizottság Valcea-Bogdan tanácsa tegnap délutáni ülésén foglalkozott Nagyvárad város felebezésével a Nagypiac-tér egy négyszögének, a frontharcosok részére való kisajátítása ellen. A tárgyaláson a város érdekeit Prodan Thodor tisztügyész képviselte.

A bizottság rövid tanácskozás után kimondotta, hogy újabb helyszíni szemlét tart.

Öngyilkos lett Astoria József

Jóska, az Astoria-kávéház legifjabb pincére, hosszú, szőke fru, alig mult 18 éves. Jóska az éjszaka, miután letette a vendég asztalára az utolsó kapucinert és a főúr bement a feuerantot, felvette sovány felöltőjét és elment a volt Vértess panzióba, ahol egy szobát vett ki.

A panzióban szobát bérelt ki Jóska. Éjszaka az a nagy riadalmat csinált: megmérgezte magát. Életunalmában negyven aszpirint evett meg Grün Jóska, aki megcsömörlött 18 éves korában a kávéháztól, a panziótól, a nőtől, az egész élettől és leszámolt minden-
nel, amikor a negyven aszpirinnel rendbe akarta hozni a gyomrát. Leszállt a főpincérrel is, akinek tartozott az aszpirin árával, mert üzleti forgalmát ké-

pezte ez a mindennapos gyógyszer. Fejfájós, szerelmi bánatos emberek gyöngéledő, azok gyakran kérnek az éjszakai pincérutól aszpirint.

Lenyelte elkeseredésében az egész üzleti tőkét. Grün József, akinek szerencsére nem történt semmi baja. Idejekorán észrevette Vértess Bernát a nyögdecslő fiatalembert s beszállította a közkórházba ahol kimosták belőle a mérget mielőtt halott volna. Már ma délelőtt jobban van. Egy két nap alatt haza is mehet egyedül álló édes anyjához a Várkapu-utára a fiatal pincér s csak Vértess mester fejét nyomja a gond:

— Minden öngyilkos már hozzámm száll szállott, mert tudják, hogy mindjárt itt vannak köznél a mentők...

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST 270 —

BERLIN 12310 PARIS 2065 —
NEW-YORK 51725 PRAGA 153350
LONDON 2510 BÉCSI 7255 —
BÉCSI 73 — MILANO 2350 —

Egy hivatal két főnök

Nagyvárad városának igen nagy fejtörést okoz most Veres Béla volt városi főszámvivő ügye, aki különben időközben eladta nevét Rosescu változtatva át.

Veres-Rosescu Bélát a liberális éra az utolsó hónapokban nevezte ki főszámvivőnek, majd választási biztos lett és ilyen minőségében többször utazott el hivatalosan a fővárosba. A kormányváltás után fegyelmi vizsgálat indult ellene és írásban lefedésre télték, állásában azonban meghajyták.

Időközben királyi dekretummal Clintok Józsefet nevezték ki főszámvivőnek, aki munkáját azóta a legnagyobb komolysággal végzi. A helyzet tehát az, hogy a városnak jelenleg két főszámvivő van egy aktív, Clintok József és egy tartalékos: Veres-Rosescu Béla.

Hogy fogják ezt a problémát a városházán megoldani, arra magunk is kíváncsiak vagyunk.

* Vizumezés gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában.

